

OVER 5 JAAR...

Diversiteit de norm in de spreekkamer

Een situatie waarin iedereen passende zorg krijgt, ongeacht sekse, gender en seksuele oriëntatie. De gezondheidszorg is inclusief en diversiteit is de norm in de spreekkamer. Over vijf jaar ziet de (eerstelijns)zorg er idealiter zo uit. Momenteel bewegen we ons naar die situatie toe, maar we zijn er nog niet.

Iedereen komt in aanraking met de zorg. Mannen, vrouwen, non-binaire, trans en intersekse personen. Mensen die bijvoorbeeld hetero, homo, lesbisch of bi+ zijn. Tussen al die mensen bestaan belangrijke gezondheidsverschillen, die niet alleen van invloed zijn op de gezondheid van mensen, maar ook op de behoefte aan zorg. Binnen de zorg is hier nog lang niet altijd aandacht voor. Als gevolg daarvan krijgt niet iedereen de zorg die nodig is.

'In de ideale wereld kan iedere patiënt zichzelf zijn'

De zorg gaat uit van de norm, en de norm is een witte heteroman. Van oudsher wordt onderzoek gedaan door mannen, bij mannen. Een van de gevolgen hiervan is dat we maar weinig weten van de gezondheidsrisico's bij vrouwen. Het inmiddels bekende voorbeeld is dat we niet genoeg kennis hebben over hart- en vaatziekten bij vrouwen. LHBTI (lesbische, homo, bi+, trans en intersekse) personen hebben een groter risico op psychische problematiek en zelfmoordgedachten. Van de transpersonen ervaart 40 procent vooroordelen bij de psycholoog of maatschappelijk werker en 32 procent van de intersekse personen geeft aan dat ze niet de zorg krijgen die ze nodig hebben (Ipsos, Alliantie Gezondheidszorg op Maat, augustus 2020). De zorg wordt te vaak gemeden omdat die niet passend is. De oplossing? Diversiteit als norm en inclusieve gezondheidszorg als basis.

Er is sprake van inclusieve gezondheidszorg wanneer iedereen de zorg krijgt die nodig is, ongeacht sekse, gender, seksuele oriëntatie en andere persoonskenmerken. De Alliantie Gezondheidszorg op Maat

werkt hard om de eerstelijnszorgsector te ondersteunen bij inclusief werken, en de vraag hiernaar wordt steeds groter. Op dit moment vindt er een belangrijke verschuiving plaats naar inclusieve zorg. Steeds meer zorgorganisaties en zorgprofessionals zijn zich bewust van het belang van deze (en andere) identiteitskenmerken en de relevantie daarvan voor de zorg. Zij laten zich bijscholen en leren meer over de thema's. Geneeskundestudenten trekken aan de bel: diversiteit moet een vast onderdeel van het curriculum worden.

In de ideale wereld is diversiteit de norm en voelt iedere patiënt zich veilig als die contact opneemt met een zorgprofessional. Diversiteit en inclusie zijn verankerd in het beleid van bijvoorbeeld de huisartspraktijk of de zorggroep. Diversiteit is zichtbaar op de website, in formulieren en op de locatie. Er wordt na- en bijscholing verzorgd voor alle zorgprofessionals, zodat zij kennis opdoen over gezondheidsverschillen en zich bewust worden van (onbewuste) vooroordelen en aannames. De zorgprofessional weet wanneer sekse, gender en seksuele oriëntatie belangrijk zijn om te bespreken, en wanneer niet.

In die ideale wereld kan iedere patiënt zichzelf zijn in de spreekkamer. De patiënt voelt en neemt de ruimte om de relevante informatie te delen. De patiënt voelt zich serieus genomen en gezien. Van zorgmijding is geen sprake, want iedere zorgvraag krijgt een passend antwoord.

We zijn onderweg. Reis je mee?

Barbara Oud, MA
adviseur inclusieve zorg, Alliantie Gezondheidszorg op Maat,
barbara@womeninc.nl

Meer weten? Zie: <https://www.de-eerstelijns.nl/dossier/de-dossiers-bij-de-eerstelijns-4-2021/>.